

Broomés förteckning utgör ett utomordentligt hjälpmedel för all forskning, som baseras på av enskilda handskriftssamlare genom tiderna, ofta med stora upppoffringar och stundom med verklig lidelse sammanbragt material. Man har anledning att känna stor tacksamhet och beundran.

Förste bibliotekarien Åke Davidsson har publicerat en förteckning "Litteratur om Uppsala universitetsbibliotek" (*Acta bibliothecæ R universitatis upsaliensis* 20, 1977). Davidsson redovisar här vad som under tidernas lopp skrivits om biblioteket i enskilda arbeten, tidskriftsuppsatser, tidningsartiklar m m. Själv har han bidragit till denna litteratur med inte mindre än bortåt 30-talet nummer. Som i förordet framhålles gäller en mycket stor del av bibliografin handskrifts-

samlingen, c:a 850 titlar av inalles något över 1500. Det är självfallet den berömda *Codex argenteus* (Silverbibeln) som tilldragit sig forskningens särskilda uppmärksamhet. Litteraturen kring denna uppgår till över 100-talet nummer. Men också handskrifter som Uppsala-eddan – liksom *Codex argenteus* i Magnus De la Gardies donation – och det till bibliotekets 350-årsjubileum 1971 i praktfullt faksimil utgivna Goslar-evangeliet, även kallat *Codex caesareus*, har givit upphov till en omfattande litteratur. Davidssons bibliografi utgör ett viktigt och användbart tillskott till vår bibliotekshistoriska litteratur. Önskvärt vore att även de andra större forskningsbiblioteken i landet gjordes till föremål för motsvarande bibliografiska undersökningar.

TYRGILS SAXLUND:

Tage Lindboms Jakobs dröm

Tage Lindbom är en av våra märkligaste tänkare. Utan att snekla på det opportuna eller tidsenliga går han sin väg rakt fram, med ett enda mål i sikte: att öppna våra ögon för de andliga värden, som håller på att gå förlorade i det moderna samhället. I allt högre grad har han koncentrerat sitt författarskap på de allra djupaste livsåskådningsproblemen. Hans senaste bok "Jakobs

dröm" (Norstedts, cirkapris 49:–) kan läsas både som teologisk traktat och idéhistorisk studie. Kanske är det hans hittills mest vitsyftande bok.

Konsekvent och ihärdigt avvisar Lindbom sofisterna Protagoras tes: "Människan är alltings mått." Han anser att vår tillvaro istället måste grundas på en högre – transcendent – verklighet. Om andligheten förnekas, tap-

par nämligen människorna de etiska rättensnören och dörren öppnas för kaos. De moderna materialistiska ideologierna – socialism och marxism – har i Lindbom en motståndare, som envetet pekar på den värdeupplösning, som har följt i deras spår.

Men Lindblom pekar också på vad han uppfattar som än mera djupgående problem. Gudsbegreppet har tappat sin andliga innebörd och Kristus har förvandlats till en socialreformator bland andra. Det är många som har hjälpt till med att bryta ner kristendomens motståndskraft gentemot den moderna materialismen. Lindbom angriper inte bara den moderna teologins grundläggare, Schleiermacher, utan också tänkare som Heidegger, Teilhard de Chardin och Paul Tillich. Alla dessa räknas till de falska profeter, som har lett in människorna på förnekelsens vägar.

I stället är det den kanske störste av alla filosofer, Platon, som får hedersrummet i tänkarnas skara. För Lindbom ligger Platons stora och avgörande betydelse i hans brytning med sina materialistiskt inriktade föregångare, de så kallade naturfilosoferna. Idéläran innehåller en djup insikt om tillvarons och Guds väsen. Platon var den som först lärde grekerna – och därmed oss – att det finns en högre verklighet, utan vilken vår timliga tillvaro blir futil och meningslös. Tage Lindbom framträder som en religiös tänkare med platonismen som en viktig inspirationskälla. Otidsenligare kan man knappast bli i vårt moderna debattklimat.

Den insikt som låg förborgad i Platons tänkande och som upptogs av bland andra

kyrkofadern Augustinus, håller i våra dagar på att gå förlorad. I dag är det andra doktriner som har herraväldet. Lindboms bok är en analys av hela vårt moderna samhälle – dess idémäsiga grundvalar, andliga problem och framtidsutsikter.

Speciellt intressant är bokens senare del, som skildrar det andliga livets historia från antik och medeltid till våra dagar. Helt kan man väl inte följa Lindbom i hans resonemang. Börjar verkligen det andliga livets nedgång redan med medeltidens nominalister? Är kritiken av romantiken verkligen rättvis?

Dessa och liknande frågor kan ställas till den idérique författaren, som säkert inte skulle bli svaret skyldig. Större koncentration på vissa tänkare eller ideologiska problem hade dock gjort framställningen mera lättläst och mindre svåröverskådlig. Lindbom är dessutom en höggradigt svårläst författare. Ibland kunde han säkert vara mera läsartillvänd, utan att förlora på saken.

Men egentligen är dessa invändningar små anteckningar i marginalen. Vi bör vara tacksamma över att någon i dag vågar ifrågasätta etablerade sanningar och ställa de allra djupaste problemen under debatt. Tage Lindbom är en författare med vida perspektiv över ett stort och komplicerat idéhistoriskt skeende. Man önskar hans bok många läsare, ty de kommer att bli rikt belönade. De får tillfälle att se med nya ögon på både sig själva och samtiden. Och det kan sannernigen inte sägas om många böcker i dagens bokflod!